

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ของโลกยุคการเปลี่ยนแปลง สืบเนื่องมาจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความก้าวหน้าอย่างสูง ทำให้ระบบเศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจของประเทศไทยด้วย ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-พ.ศ.2559) จึงให้ความสำคัญในสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การจัดการศึกษาไทยยังพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และจะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ กระบวนการจัดการศึกษาจึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) และพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ได้มีการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ คล่องตัว สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้สะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีปัจจัยสนับสนุนเพื่อให้การบริหารงาน

เกิดประโยชน์สูงสุดและการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 กล่าวว่า ในการจัดกระบวนการเรียนในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการระดมทรัพยากรและกองทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้แก่ การระดมบุคลากร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาโดยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งให้การจัดการศึกษาเบ็ดเสร็จที่สถานศึกษา และมีการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 8)

การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ เป็นส่วนหนึ่งในขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนพัสดุ 2) ด้านการกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ และ 4) ด้านการควบคุมดูแลบำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 57-59) การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุต้องดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยผ่านระบบสารสนเทศการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-Government Procurement : e-GP) โดยการจัดฐานข้อมูล e-GP การจัดทำระบบ e-market การจัดทำระบบ e-bidding (กรมบัญชีกลาง, 2560, หน้า 95- 108)

ข้อมูลและสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาการพัฒนาประเทศ ดังนั้นหน่วยงานควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างเพียงพอและเหมาะสมทันต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจน

การติดต่อสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ ข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเหตุการณ์ และสะดวก ในการเข้าถึงและปลอดภัย รวมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญ และมีระบบการสื่อสารที่ดี จะส่งผลถึงการบริหารงานของผู้บริหาร โดยเฉพาะข่าวสารที่เป็นสัญญาณบอกเหตุ อันจะทำให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันกาล และบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของหน่วยงาน (กรมบัญชีกลาง, 2557, หน้า 19)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ ก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ของภาครัฐภาคเอกชนทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ รวมทั้งมีการจัดการศึกษา นอกกระบบ โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี, 2559 : ออนไลน์) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจาย อำนาจทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เนื่องจากการดำเนินงานผ่านระบบการซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) เป็นระบบที่เริ่ม ดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559 ทำให้บุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ มีปัญหาในการดำเนินงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับการ บริหารงานพัสดุนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินงาน ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และบุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ ผ่านระบบการซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพ และปัญหาการดำเนินงานพัสดุในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ซึ่งจะส่งผลให้มีการจัดการพัสดุที่ดี คุ่มค่า ประหยัด มีประสิทธิภาพ ประหยัด งบประมาณของรัฐบาลและประเทศชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ อยู่ในระดับใด
2. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อเพศแตกต่างกัน
3. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน
4. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน
5. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน
6. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ เมื่อจำแนกตามเพศ
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
5. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
6. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง
2. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุที่มีเพศแตกต่างกัน แตกต่างกันไป
3. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน แตกต่างกันไป
4. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน แตกต่างกันไป
5. สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน แตกต่างกันไป

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. ได้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ

3. ผู้บริหาร องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ส่งเสริมและหาแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ซึ่งครอบคลุมภารกิจหน้าที่ตามองค์ประกอบของการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียน 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการจัดหาพัสดุ
- 1.2 ด้านการควบคุมพัสดุ
- 1.3 ด้านการบำรุงพัสดุ
- 1.4 ด้านการจำหน่ายพัสดุ

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 645 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 215 คน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 215 คน และเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 215 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ, 2559, หน้า 25)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 246 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 82 คน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจำนวน 82 คน เจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 82 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้

วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
(บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน
- 2) หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ
- 3) เจ้าหน้าที่พัสดุ

3.1.3 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) ระหว่าง 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

3.1.4 ขนาดของโรงเรียน

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพ และปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ 4 ด้าน ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านการจัดหาพัสดุ

3.2.2 ด้านการควบคุมพัสดุ

3.2.3 ด้านการบำรุงพัสดุ

3.2.4 ด้านการจำหน่ายพัสดุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามแนวทางการบริหารงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2552) โดยศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและเจ้าหน้าที่พัสดุดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดนิตยาคมศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่ทำให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่ต้องการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในองค์กรผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ ประสบอยู่ทำให้เกิดอุปสรรคและปัญหาอื่นๆ วัตถุประสงค์จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพัสดุ ตามขอบข่าย 4 ด้าน คือ

1.1 การจัดหาพัสดุ หมายถึง การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิ่งของด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดซื้อ การจัดจ้าง การจัดทำเอง เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว ถูกต้องตามระเบียบ

1.2 การควบคุมพัสดุ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับพัสดุที่ได้มาโดยวิธีการควบคุมลงบัญชีไว้เป็นหลักฐาน การจัดเก็บ การเบิกจ่าย การให้ยืม การตรวจสอบพัสดุประจำปี ซึ่งต้องดำเนินการอย่างถูกต้องตามระเบียบ เป็นไปตามขั้นตอน และการควบคุมพัสดุให้มีปริมาณเพียงพอตามความจำเป็น

1.3 การบำรุงพัสดุ หมายถึง การดำเนินการที่มุ่งรักษา ป้องกันและแก้ไขดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพที่ดี และสามารถใช้งานได้

1.4 การจำหน่ายพัสดุ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุที่มีความเกิดความต้องการ พักตร์ที่ชำรุด เสียหาย เสื่อมสภาพ ไม่สามารถซ่อมแซมให้ตีดั้งเดิมได้ และเกิดจากการขาย สูญหาย แลกเปลี่ยน โอน ทำลาย ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ และเป็นไปตามสภาพจริงโดยมีการจัดทำเอกสารไว้เป็นหลักฐาน

2. สภาพการดำเนินงานพัสดุ หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการหรือขั้นตอนที่ทำให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่ต้องการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในองค์กรผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ

3. ปัญหาการดำเนินงานพัสดุ หมายถึง อุปสรรค หรือข้อขัดข้องเกี่ยวกับกระบวนการหรือขั้นตอนที่ทำให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่ต้องการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในองค์กรผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ

4. ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบงานที่ประกอบด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน จากการส่งผ่านข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย ตัวอุปกรณ์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่ดำเนินการกลั่นกรองประมวลผล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถนำไปประกอบการทำงานก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียน นอกจากนี้ยังช่วยในการประสานงานของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การบำรุงพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ

5. เพศ หมายถึง บุคลากรเพศชาย และบุคลากรเพศหญิงที่ปฏิบัติงานพัสดุในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559

6. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559 แบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ

6.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559

6.2 หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ หมายถึง บุคคลที่รับคำสั่งหรือแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสถานศึกษาให้ทำหน้าที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559

6.3 เจ้าหน้าที่พัสดุ หมายถึง บุคคลที่รับคำสั่งหรือแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสถานศึกษาให้ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ปีการศึกษา 2559

7. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ จนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

7.1 ไม่เกิน 5 ปี หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานพัสดุในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ไม่เกิน 5 ปี

7.2 5 – 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานพัสดุในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ระหว่าง 5 – 10 ปี

7.3 มากกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานพัสดุใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

8. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การจำแนกกลุ่มโรงเรียนโดยยึดจำนวน
นักเรียนเป็นเกณฑ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ
โดยกำหนดขนาด ดังนี้

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน
120 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน
121-300 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน
301 คน ขึ้นไป

9. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัสดุ หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่
จะนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานพัสดุประสบผลสำเร็จ โดยนำเอาผลการวิเคราะห์
ด้านที่มีสภาพในการดำเนินงานน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม และด้านที่มีปัญหามากกว่า
ค่าเฉลี่ยรวม มาสร้างแบบสัมภาษณ์หาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัสดุผ่านระบบ
สารสนเทศนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา
การดำเนินงานพัสดุผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปึงกาฬ ต่อไป